

Nr 111.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1926 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1926—1927 åt dels kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt åt kontraktsprostar och vissa extra ordinarie präster, dels ock innehavare av prästerliga emeritilöner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 25 februari 1926 dagtecknad proposition, nr 180, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna de av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1926—1927 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner, i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt kontraktsprostar samt i lagen den 21 november 1925 (nr 455) angående särskilda lönetillägg (ödebygdstillägg) vid vissa prästerliga befattningar inom Härnösands och Luleå stift.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I likhet med vad tidigare varit fallet, har beträffande det till prästerna under ecklesiastikåret 1926—1927 utgående dyrtidstillägget såsom allmän regel ansetts böra gälla, att de grunder, som kunna komma att fastställas för utmätande av statstjänstemännens dyrtidstillägg för motsvarande tidrymd, böra i tillämpliga delar vara normerande jämväl för prästernas tillägg.

Prästernas dyrtidstillägg utgår efter ett procenttal, som fastställles med utgångspunkt från det till grund för statstjänstemännens dyrtidstillägg lig-

gande indextalet för levnadskostnadsökningen, och som är så avvägt, att procenttalet för prästernas dyrtidstillägg beräknats ligga tre enheter under procenttalet för det tillägg, som samtidigt utgår till statstjänstemän med oregerade löner. För ecklesiastikåret 1925—1926 bestämdes prästernas dyrtidstillägg till 36 procent.

Vid beräkningen av kostnaderna för statstjänstemännens dyrtidstillägg under budgetåret 1926—1927 har chefen för finansdepartementet utgått från en antagen medelindex av 174. Vid sådant förhållande har prästernas dyrtidstillägg ansetts böra fastställas till 34 procent. Något stadgande därom, att bestämmelsen skall gälla endast tills vidare och intill dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar, har ej vidare ansetts behöva förekomma, när det grundtal, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg beräknas, skulle bibehållas oförändrat för helt budgetår.

Kungl. Maj:ts förslag angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst har numera i allt väsentligt av riksdagen bifallits. Därvid har dock den ändringen vidtagits, att det tal, som skulle anses motsvara levnadskostnadsökningen, skulle fastställas, icke såsom Kungl. Maj:ts föreslagit för helt budgetår, utan såsom hittills kvartalvis. Med hänsyn härtill torde, i likhet med vad som gäller beträffande dyrtidstilläggen för ecklesiastikåret 1925—1926 åt innehavare av prästerliga tjänster, Kungl. Maj:t böra erhålla bemyndigande att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtidstillägget skall undergå skälig jämkning.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär vidare, att för ecklesiastikåret 1926—1927 dyrtidstillägg skulle tillkomma för ytterliga två grupper av präster, nämligen innehavare av s. k. ödebygdstillägg och extra ordinarie präster, som på grund av sjukdom åtnjuta befrielse från förordnande.

I fråga om grunderna för dyrtidstillägg åt innehavare av prästerliga emeritilöner innebär förslaget införande av ett fixt dyrtidstillägg, så avpassat att emeritilönen med därå belöpande procentuellt dyrtidstillägg enligt nu gällande grunder ävensom i förekommande fall fast dyrtidstillägg kommer att motsvaras av emeritilönen, nu utgående fasta tillägg, det nya fasta tillägget jämte procentuellt dyrtidstillägg beräknat i enlighet med de nya (reducerade) för statspensionärerna gällande grunderna.

På sätt framgår av statsrådsprotokollet, lämnar kyrkofonden tillgång till bestridande av de utgifter, som betingas av Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot förslaget, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 25 februari 1926 förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg

under eklelesiastikåret 1926—1927 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner, i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt kontraktsprostar samt i lagen den 21 november 1925 (nr 455) angående särskilda lönetillägg (ödebygdstillägg) vid vissa prästerliga befattningar inom Härnösands och Luleå stift;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtidstillägget skall undergå skäligen jämkning.

Stockholm den 4 maj 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtande nr 109.

Reservation

av herr *O. Olsson* i Kullenbergstorp, som ansett, att utskottet bort avstyrka Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser utgående av dyrtidstillägg åt de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 21 november 1925 (nr 455) angående särskilda lönetillägg (ödebygdstillägg) vid vissa prästerliga befattningar inom Härnösands och Luleå stift.
